

Informatie over de risico's van beleggen

22 maart 2020

Inleiding

Beleggen brengt risico's met zich mee

Aan het beleggen zijn (financiële) risico's verbonden. In dit document worden risicofactoren vermeld die voor u van betekenis en relevant kunnen zijn in het licht van onze beleggingsdienstverlening.

Deze opsomming is niet uitputtend. Er worden geen garanties gegeven dat de diverse beleggingsdoelstellingen zullen worden gerealiseerd. De waarde van uw beleggingen kan zowel stijgen als dalen. Als gevolg daarvan kunt u mogelijk minder terugkrijgen dan u hebt ingelegd of deze inleg zelfs geheel verliezen.

Inhoudsopgave

In 3 hoofdstukken worden de verschillende aspecten en risico's van beleggen via EasyBroker en EasyBeheer toegelicht:

Algemene risico's	3
Kenmerken en risico's samenhangend met de verschillende effecten	7
Informatie over de risico's van handelen op margin	12

Interactive Brokers

Wij werken samen met Interactive Brokers (U.K.) Limited waar wij uw effectenrekening aanhouden. In het vervolg van de tekst verwijzen we naar Interactive Brokers met de afkorting 'IB'.

Contactgegevens

Dit document is opgesteld door **Easybroker B.V.** Wij zijn een vergunninghoudende beleggingsonderneming, gevestigd en kantoorhoudende op Florapark 1, 2012 HK Haarlem, en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 59606037.

Wij bieden de EasyBroker (www.eaysbroker.nl) en EasyBeheer (www.easybeheer.nl) beleggingsdiensten aan. Als u nog vragen hebt neemt u dan contact met ons op via telefoonnummer 020 2109007 of e-mailadres info@easybeheer.nl.

Algemene risico's

Rendementsrisico

Het rendement van de beleggingen over de periode van aankoopmoment tot verkoopmoment staat pas vast op het verkoopmoment van die belegging. Er bestaat geen enkele garantie dat de beleggingsdoelstelling zal worden behaald en er wordt geen rendement gegarandeerd. De waarde van De beleggingen is onder andere afhankelijk van de beleggingscategorieën en de financiële instrumenten waarin wordt belegd en van de keuzes die worden gemaakt bij de uitvoering van het beleggingsbeleid. Het rendementsrisico is het gevolg van waarde schommelingen van de beleggingen en/of fluctuaties van de directe opbrengsten van de beleggingen (voornamelijk dividenden, rente). De waarde van de beleggingen beweegt met koerswijzigingen van de financiële instrumenten waarin wordt belegd. Alle financiële instrumenten staan bloot aan het risico van koersschommelingen. Die kunnen onder meer het gevolg zijn van:

- algemene risicofactoren (marktrisico)
- specifieke risicofactoren die alleen gelden voor een individuele belegging (specifieke risico's).
- De gevolgen van het marktrisico zijn in veel gevallen van grotere invloed op de waardeontwikkeling van gespreide beleggingsportefeuilles dan de gevolgen van specifieke risico's. Zowel marktrisico als specifieke risico's nemen toe door beperking van de spreiding van de beleggingen (concentratie) tot een bepaalde regio, sector en/of door de keuze van individuele beleggingen.

Marktrisico

Onder marktrisico wordt verstaan het risico dat een belegging in waarde daalt of stijgt, niet vanwege specifieke omstandigheden betreffende die belegging, maar doordat de markt waarin wordt belegd als geheel beweegt. Bij een positief sentiment op de beurs voor aandelen zullen de koersen van aandelen stijgen en bij een negatieve stemming zullen ze dalen. Dit sentiment kan door diverse factoren beïnvloed worden zoals het vertrouwen van consumenten in de economie, dreigende veranderingen van de rente, etc. Marktrisico's kunnen verschillen per categorie belegging en deelmarkt binnen een bepaalde categorie. Binnen de categorie aandelen verschillen de marktrisico's per sector (sectorrisico)

en per land (landenrisico). Binnen de categorie vastrentende waarden verschillen de marktrisico's per soort debiteur (overheidsobligaties versus bedrijfsobligaties).

Kredietrisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door een positieve of negatieve ontwikkeling van de kredietwaardigheid van desbetreffende uitgevende instellingen, de debiteuren. Het kredietrisico wordt dan ook wel debiteurenrisico genoemd. Voor de kredietwaardigheid is de door beleggers gemaakte inschatting van de kans op tijdige voldoening van rente-en aflossingsverplichtingen door de debiteur bepalend. De inschatting wordt niet alleen beïnvloed door factoren die gelden voor een bepaald bedrijf, maar ook door factoren die meer specifiek op een bepaalde bedrijfstak van toepassing zijn. Minder gunstige winstvooruitzichten voor een sector kunnen een negatieve invloed hebben op de inschatting van de kredietwaardigheid van alle bedrijven in die sector.

Renterisico

Het renterisico betreft het risico als gevolg van veranderingen in de kapitaalmarktrente. Met name wanneer binnen een effectenportefeuille wordt belegd in vastrentende waarden is de waarde van de onderliggende financiële instrumenten sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de rente op de financiële markten. De ontwikkelingen in de renteniveaus zijn afhankelijk van de algemene markt- en economische omstandigheden. Bij een stijgende rente zal de koers van vastrentende waarden dalen en andersom. Een veel gebruikte maatstaf voor de rentegevoeligheid van vastrentende waarden is de duration.

Inflatierisico

Het algemene risico van inflatie houdt in dat de beleggingsopbrengsten worden aangetast door waardevermindering van de munteenheid via inflatie. In het verleden is gebleken dat bij beleggingen in zakelijke waarden (aandelen) de kans dat deze aantasting van de beleggingsopbrengsten op lange termijn wordt gecompenseerd door een hoger beleggingsrendement groter is dan ingeval belegd wordt in vastrentende waarden (obligaties, liquiditeiten). In geval van inflatie zijn de nominale beleggingsopbrengsten van beleggingen in vastrentende waarden hoger dan de

beleggingsopbrengsten na aftrek van het effect van inflatie, de zogenoemde reële beleggingsopbrengsten. In de koers van vastrentende waarden is in beginsel met een verwachte ontwikkeling van het inflatietempo rekening gehouden. Het inflatierisico bij beleggingen in vastrentende waarden houdt dan in dat desbetreffende beleggingsopbrengsten onvoldoende zijn voor compensatie van de werkelijke inflatie.

Valutarisico

De waarde van beleggingen in aandelen en vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkelingen van de valutakoersen waarin de betreffende beleggingen luiden, voor zover dit niet beleggingen in euro betreft. Boven op het marktrisico komt dan het risico dat met betrekking tot de valuta wordt gewonnen of verloren. De waarde van een valuta kan zodanig dalen ten opzichte van de euro dat een positief beleggingsresultaat (meer dan) teniet wordt gedaan.

Risico's verbonden aan het beleggen in andere beleggingsinstellingen

Indien en voor zover het beleggingsbeleid dit toestaat, kan er worden belegd in andere beleggingsinstellingen. In dat geval is men dan ook afhankelijk van de kwaliteit van de uitvoering van het beleggingsbeleid en het risicoprofiel van deze andere beleggingsinstellingen. Een vermogensbeheerder heeft hierop in beginsel geen invloed. Een effectenportefeuille wordt daarmee mede afhankelijk van het risicoprofiel van deze beleggingsinstellingen. Tevens kunnen risico's aan de orde zijn die betrekking hebben op de waardebepaling, de opschorting, beëindiging en eventueel de beschikbaarheid van deze beleggingen. Sommige beleggingsinstellingen kunnen ook:

- (Gedeeltelijk) beleggen met geleend geld ("leverage"). Daardoor kunnen grotere winsten maar ook grotere verliezen ontstaan dan wanneer niet wordt belegd met geleend geld (het zogenaamde "hefboomeffect");
- Hebben de vrijheid om "short" te gaan. Ingeval van een short transactie worden effecten verkocht die de verkoper niet bezit. Om de verkochte effecten te kunnen leveren leent de verkoper de aandelen van een derde. Een short positie wordt gesloten door zoveel effecten in de

markt te kopen als nodig is om eenzelfde aantal effecten als geleend terug te leveren aan de uitlener. Daarbij kunnen, ingeval van koersstijgingen verliezen worden geleden;

- Maken gebruik van opties of andere, al dan niet beursgenoteerde, derivaten. Deze producten kunnen zich uiterst volatiel gedragen, waardoor het gebruik een grote invloed kan hebben (zowel positief als negatief) op de waarde van de effectenportefeuille. Deze technieken worden aangewend ter bescherming van het onderliggende vermogen en/of het genereren van extra inkomsten. Onder bepaalde marktomstandigheden kan toepassing daarvan echter leiden tot substantiële verliezen. Dit kan negatieve gevolgen hebben op de waarde van een effectenportefeuille;
- Kunnen beleggingen uitlenen ("securities lending"). Daarbij bestaat het risico dat de inlener van de effecten zijn verplichting tot (tijdige) terug levering van die aandelen niet nakomt.

Systeemrisico

Gebeurtenissen in de wereld of activiteiten van één of meer grote partijen in de financiële markten kunnen leiden tot een verstoring van het normale functioneren van die financiële markten. Hierdoor zouden grote verliezen kunnen ontstaan ten gevolge van door die verstoring verwezenlijkte liquiditeits- en tegenpartijrisico's.

Concentratierisico

Een effectenportefeuille kan zijn beleggingen concentreren in ondernemingen die opereren in hetzelfde land, dezelfde regio, sector of in dezelfde markt of concentreren in een bepaalde onderneming. Als gevolg hiervan is de spreiding van de beleggingsportefeuille beperkt. De concentratie van de portefeuille kan het gevolg zijn van het gevoerde beleggingsbeleid. Voorts kan een concentratierisico zijn veroorzaakt door de omvang en samenstelling van het voor belegging beschikbare beleggingsuniversum. Een kleiner beleggingsuniversum leidt tot geringere spreidingsmogelijkheden dan een groter universum. Het concentratierisico houdt dan in dat bepaalde gebeurtenissen die deze onderneming(en) raken van grotere invloed zijn op de waarde van de beleggingsportefeuille dan indien de mate van concentratie geringer is. Verder

kan er binnen de effectenportefeuille voor gekozen worden om te beleggen in een beperkt aantal beleggingsinstellingen, hetgeen ook een concentratierisico in zich bergt.

Derivatenrisico

Binnen effectenportefeuille kan men gebruik maken van derivaten, alleen als het gevoerde beleggingsbeleid dit toelaat, ter beperking van risico's of voor een efficiënt portefeuillebeheer. Deze producten kunnen zich volatiel gedragen, waardoor het gebruik een grote invloed kan hebben (zowel positief als negatief) op de waarde van de effectenportefeuille.

Liquiditeitsrisico

Het kan voorkomen dat een ingenomen positie niet tijdig tegen een redelijke prijs kan worden geliquideerd vanwege gebrek aan liquiditeit (onvoldoende vraag) in de markt. Sommige beleggingen, zoals deelnemingsrechten in hedge funds, kunnen niet altijd tijdig tegen een redelijke prijs worden verhandeld. Gebrek aan liquiditeit kan leiden tot het limiteren of opschorten van de uitgifte en inkoop van die beleggingen.

Tegenpartijrisico

Een uitgevende instelling of een andere tegenpartij kan in gebreke blijven. Bij aan-en verkooptransacties met betrekking tot financiële instrumenten zullen over het algemeen slechts kortlopende vorderingen ontstaan waardoor het risico laag is, aangezien levering plaatsvindt tegen (vrijwel) gelijktijdige ontvangst van de tegenprestatie. Verder is er tegenpartijrisico bij valutatransacties. Deze risico's worden beperkt door selectie van tegenpartijen met voldoende kredietwaardigheid.

Key man risk

De performance van een effectenportefeuille is mede afhankelijk van de prestaties van de personen die de effectenportefeuille beheren. Overlijden, arbeidsongeschiktheid, vertrek, insolventie of terugtrekking van één van deze personen kan de performance van de effectenportefeuille nadelig beïnvloeden. Dit risico wordt nog versterkt als, door de relatief kleine omvang van Easybroker B.V., de werkzaamheden worden uitgevoerd door slechts enkele personen.

Koersanalyserisico

Als er binnen de effectenportefeuille gebruik wordt gemaakt van koersanalyzesystemen die aan- of verkoopsignalen geven die (statistisch gezien) zouden moeten leiden tot winstgevendende transacties bestaat het risico dat een analyse niet juist is en de ingenomen positie niet winstgevend blijkt te zijn.

Risico's van algemene economische en politieke aard

Beleggingen van een effectenportefeuille zijn onderhevig aan risico's van algemene economische aard zoals afname van economische activiteit, stijging van de rente, inflatie en stijging van grondstofprijzen. Ook kan de waarde van investeringen van een effectenportefeuille beïnvloed worden door politieke ontwikkelingen en terroristische activiteiten.

Risico van (fiscale) wetswijzigingen

Dit is het risico dat de fiscale behandeling van een effectenportefeuille in negatieve zin wijzigt of dat andere wetgeving tot stand komt die een negatieve invloed heeft op de effectenportefeuille en haar Cliënt.

Waarderingsrisico

Er is een risico dat onderliggende posities op enig moment moeilijk te waarderen zullen zijn. De Beheerder kan bij bepaalde posities afhankelijk zijn van derden aangaande de informatie met betrekking tot de waarde van de posities.

Afwikkelingsrisico

Dit is het risico dat afwikkeling via een betalingssysteem niet plaatsvindt zoals verwacht, omdat de betaling of levering van de financiële instrumenten door een tegenpartij niet, niet tijdig of niet zoals verwacht plaatsvindt ("settlement risk").

Risico verlies van in bewaring gegeven activa

In geval van insolventie, nalatigheid of frauduleuze handelingen van de Bewaarder of een financiële instelling waar de Bewaarder een effectenrekening aanhoudt bestaat het risico van verlies van in bewaring gegeven activa.

Faillissementsrisico

De koper van aandelen is geen schuldeiser, maar een kapitaalbrenger waardoor hij of zij mede-eigenaar van de kapitaalvennootschap wordt. Er wordt deelgenomen aan de ontwikkeling van de

vennootschap en aan de daaraan verbonden kansen en risico's, hetgeen tot onvermoede ontwikkelingen van de belegging kan leiden. In het uiterste geval kan het voorkomen dat de uitgevende vennootschap failliet gaat, hetgeen volledig verlies van de belegde sommen tot gevolg kan hebben.

Risico van minder gereguleerde markten

Over het algemeen zijn financiële markten gereguleerde markten waarbij ondernemingen aan strenge eisen moeten voldoen om een notering te krijgen of te behouden. Er zijn echter ook niet of minder gereguleerde markten waar maar zeer minimale minder eisen gelden. De risico's voor beleggers op de niet of minder ongereguleerde markten zijn echter aanzienlijk. Voorbeelden van niet of minder ongereguleerde markten zijn Alternext in Frankrijk en de OTC Bulletin Board in de Verenigde Staten. In het geval van Alternext mag de onderneming maximaal twee jaar bestaan en mag veel nieuwe Europese regelgeving, zoals de boekhoudregels IFRS, achterwege gelaten worden. In sommige gevallen is niet eens een door de toezichthouder goedgekeurde prospectus verplicht.

Specifieke risico's en overige risico's

Specifieke risico's hebben betrekking op de risico's dat de ontwikkeling van de koers van een geselecteerde individuele belegging in werkelijkheid in negatieve zin afwijkt van hetgeen ten tijde van de aankoop van de belegging is ingeschat. Dit risico houdt verband met de mate van effectiviteit van effectenresearch, de daarop gebaseerde analyses en met het tijdig nemen en uitvoeren van beleggingsbeslissingen. De specifieke risico's nemen toe naarmate de beleggingen minder zijn gespreid.

We noemen hier verder nog het politieke risico (overheidsmaatregelen die de belegger benadelen) en het psychologische risico (tendensen, opinies of geruchten die belangrijke koersveranderingen tot gevolg kunnen hebben)

Kenmerken en risico's samenhangend met de verschillende effecten

Aandelen

Aandelen zijn deelnemingen in het aandelenkapitaal van een vennootschap. De koers van het aandeel zal sterk fluctueren naarmate de winstverwachtingen van de onderneming onzeker zijn. De koers is met name afhankelijk van macro-economische ontwikkelingen, nieuws over de onderneming en/of de sector en het dividendbeleid. De opbrengst van een aandeel zal per type onderneming sterk verschillen. Een aandeel vertegenwoordigt risicokapitaal en de vergoeding ervan, het zogeheten dividend, is onzeker. Aandelen bieden daarbij een onzeker rendement waarbij u de kans loopt uw gehele inleg te verliezen. Ingeval van een faillissement worden de aandeelhouders achtergesteld aan de overige schuldeisers.

De hoogte van het dividend hangt af van de winst die de onderneming maakt en van de vraag of en hoeveel winst er aan de aandeelhouders uitgekeerd zal worden. De onderneming kan in slechte marktomstandigheden het dividend (tijdelijk) verlagen of zelfs volledig schrappen.

Certificaten van aandelen

Certificaten van aandelen zijn effecten die originele aandelen vertegenwoordigen. De aandelen zelf zijn meestal in beheer bij een administratiekantoor. Certificaathouders zijn als het ware deelgerechtigd in de onderliggende aandelen. Niet alle rechten die zijn verbonden aan aandelen, zijn ook van toepassing op certificaten van aandelen (vaak is bijvoorbeeld het aan aandelen verbonden stemrecht beperkt). De risico's zijn in principe dezelfde als de risico's van gewone aandelen.

Obligaties

Een obligatie is een schuldbewijs uitgegeven door een overheidsinstelling of onderneming. De koper van een obligatie leent de uitgever van een obligatie een bedrag tegen een van tevoren overeengekomen periode tegen een vastgesteld rentepercentage. Een uitzondering hierop is de zero-coupon obligatie. Deze obligatie keert geen rente gedurende de looptijd uit. Het rendement op deze obligaties wordt verkregen uit het verschil tussen de aanschafkoers en de latere aflossingskoers.

Er bestaat een grote variëteit aan soorten obligaties. Deze bijzondere vormen kunnen betrekking hebben op de wijze van rentebetaling, de wijze van aflossing, de wijze van uitgifte en bijzondere leningsvoorwaarden. Het rendement op obligaties kan bijvoorbeeld (mede) afhankelijk worden gesteld van de geldende rentestand (voorbeelden zijn surplusobligaties en rente-indexobligaties) of van de winst van de instelling die de obligatie heeft uitgegeven (zoals winstdelende obligaties en inkomstenobligaties).

Een belegging in obligaties draagt risico's met zich mee. Het risico van de obligatie komt tot uitdrukking in de geldende marktrente en de kredietwaardigheid van de uitgevende instelling. Een stijgende marktrente zal doorgaans een daling van de koers van de obligatie tot gevolg hebben en vice versa. Bij een daling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instelling loopt u een groter risico dat niet wordt voldaan aan de betaling van rente en aflossing van de obligatie. In geval van een faillissement zal een aandeelhouder achtergesteld worden aan de obligatiehouder bij een eventuele uitkering aan de schuldeisers. Over het algemeen geldt dat de koers van een obligatie minder fluctueert dan de koers van een aandeel. Ook obligaties bieden een onzeker rendement waarbij u de kans loopt uw gehele inleg te verliezen.

Converteerbare obligatie

Dit is een bijzondere vorm van een obligatie: het is een obligatielening die onder bepaalde voorwaarden (meestal op verzoek van de belegger), tijdens een bepaalde periode (de zogenaamde conversieperiode) inwisselbaar is in een ander soort effecten, meestal aandelen van de uitgevende instelling (maar het kan ook gaan om een nieuwe obligatie). Converteerbare obligaties zullen een lagere rente geven dan de rente die geboden wordt door gewone obligaties die op hetzelfde ogenblik uitgegeven werden omwille van deze keuzemogelijkheid.

De converteerbare obligatie vertoont kenmerken van zowel een obligatie als van een aandeel. Voor de risico's wordt daarom verwezen naar de risico's die zijn verbonden aan deze effecten. De lagere rentevergoeding dan op een klassieke obligatie zal moeten gecompenseerd worden door de kans dat via de conversie een additionele opbrengst zal worden gehaald.

Reverse convertible

Het principe van de reverse convertible is identiek aan de converteerbare obligatie. Echter bij deze obligatie is het de keuze van de uitgevende instelling om op vervaldag eventueel een bij uitgifte van de lening vastgesteld aantal aandelen uit te keren, in plaats van een geldbedrag terug te betalen. Het mag duidelijk zijn dat een uitgevende instelling dit alleen doet als die aandelen minder waard zijn dan het geldbedrag dat als alternatief moet worden uitbetaald.

Deze obligatie heeft dus in feite dezelfde kenmerken en (verhoogde) risico's als een verkochte putoptie. Voor dit verhoogd risico wordt echter wel een hoger rentepercentage vergoed.

Beleggingsfondsen en ETF's

Door te beleggen in een beleggingsfonds kunt u een spreiding van uw beleggingsportefeuille bereiken die anders slechts met een aanzienlijk groter vermogen te bereiken valt. Met behulp van een beleggingsfonds heeft u tevens de mogelijkheid om in financiële instrumenten te beleggen die voor de particuliere beleggers doorgaans niet beschikbaar zijn. Het risico van een beleggingsfonds is sterk afhankelijk van de doelstelling die het fonds heeft. De wijze waarop de fondsbeheerder de beleggingsportefeuille samenstelt staat uitgebreid beschreven in het desbetreffende prospectus. U zult vooraf een inschatting moeten maken over de risico's van het beleggingsfonds voordat u daarin belegt. Ook voor een beleggingsfonds kan gelden dat u de volledige inleg verliest.

De beheerder van een beleggingsfonds stelt een portefeuille samen binnen een vooraf vastgestelde verdeling over de verschillende beleggingscategorieën zoals bijvoorbeeld aandelen, obligaties en vastgoed. Tevens kan het fonds wel of niet gebruik maken van geleend geld om de beleggingen te financieren. Een dergelijke constructie vergroot doorgaans de koersfluctuaties van het beleggingsfonds. Daarnaast kan onderscheid worden gemaakt in open-end en closed-end beleggingsfondsen. Een open-end beleggingsfonds heeft de mogelijkheid om nieuwe aandelen uit te geven op het moment dat er nieuwe geld in het beleggingsfonds stroomt. De waarde van een open-end beleggingsfonds handelt rondom de intrinsieke waarde. Een closed-end beleggingsfonds heeft niet de mogelijkheid om nieuwe aandelen uit te geven waardoor de koers afhangt van vraag en aanbod op de financiële

markt. Voor closed-end beleggingsfondsen is het van belang om gebruik te maken van limietorders. Hierdoor wordt voorkomen dat er ongewild een transactie tot stand komt tegen een niet gewenste prijs.

Er zijn ook beleggingsproducten die een index op de voet volgen. Zij bootsen het rendement van een onderliggende index zoveel mogelijk na door ofwel de index volledig te repliceren of een mandje met beleggingen te gebruiken dat de index zoveel mogelijk nabootst. De prijsvorming van het fonds is echter ook afhankelijk van vraag en aanbod naar het fonds en dit kan de prijsvorming negatief of positief beïnvloeden.

Deze indexproducten (ETF's) combineren de voordelen van aandelen met die van een beleggingsfonds. Technisch gezien zijn het beleggingsfondsen waarin alle aandelen van een index zijn opgenomen in een identieke verhouding. Deze producten kunnen worden gekocht en verkocht zoals alle andere aandelen met een beursnotering, en bieden in één transactie directe belegging in een gehele index. In dergelijke producten worden de flexibiliteit en handelbaarheid van aandelen gecombineerd met de spreiding van een fonds. Ook hiervoor kan gelden dat u de volledige inleg verliest. Deze producten bieden daarbij een onzeker rendement waarbij u de kans loopt uw gehele inleg te verliezen.

De uitgever van het indexproduct dient solvabel te zijn. Verder wordt het risico van dergelijke effecten voornamelijk bepaald door de prijsbewegingen van de activa waarin de ETF belegt is. Sommige ETF's hebben een hefboomwerking waardoor grotere koersschommelingen dan de onderliggende waarden mogelijk zijn.

Opties

Een optie is een contract waarbij de partij die de optie verstrekt (de "schrijver") aan zijn wederpartij het recht toekent om een onderliggende waarde, bijvoorbeeld een pakket aandelen, gedurende of aan het einde van een overeengekomen periode te kopen (we spreken dan van een "call-optie") of te verkopen (we spreken dan van een "put-optie") tegen een prijs die van tevoren is bepaald of waarvan overeengekomen is op welke wijze deze bepaald zal worden. Door dit recht betaalt de wederpartij meestal een premie aan de schrijver. De premie van de optie is veelal een fractie van de waarde van de onderliggende waarde. Hierdoor leidt een koersschommeling van de onderliggende waarde tot grotere winsten of verliezen voor de

houder van een optie (de zogenaamde hefboomwerking).

Het kopen van een optie

Een optie(contract) geeft de koper het recht (niet de verplichting) om gedurende of aan het eind van een bepaalde periode een hoeveelheid van een onderliggende waarde te kopen (call-optie) of te verkopen (put-optie) tegen een vooraf overeengekomen prijs. Voor het recht dat de koper van een optie verkrijgt, betaalt de koper een premie.

Het verlies voor de koper van een optie is beperkt tot de betaalde premie. Door de hefboomwerking van de optie zal de waarde ervan echter wel sterk fluctueren. Het risico om uw inleg te verliezen is groter dan bij een investering in hetzelfde onderliggende aandeel. De kans om de inleg volledig te verliezen neemt toe naarmate de uitoefenprijs hoger is in geval van een call-optie of lager is in geval van een put-optie.

Het verkopen (schrijven) van een optie

Een schrijver van een optie neemt de verplichting (geen recht) op zich om de onderliggende waarde te leveren (schrijver van call-optie) of af te nemen (schrijver van put-optie) tegen de afgesproken prijs. Hij heeft dus leveringsplicht of ontvangstplicht, waarvoor de schrijver een premie ontvangt. Om er zeker van te zijn dat een schrijver aan zijn verplichtingen kan voldoen, dient de schrijver zekerheid (margin) te stellen. De schrijver van een optie kan te maken krijgen met (onbeperkte) verliezen, die vele malen groter kunnen zijn dan de ontvangen premie. Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen het gedekt en ongedekt schrijven van opties. Bij het ongedekt schrijven van opties kunnen de verliezen in principe onbeperkt zijn. Zorgvuldig afgewogen dient te worden of een dergelijke transactie voor u geschikt is, mede gelet op uw financiële positie en het doel van de belegging.

Warrant

Een warrant vertegenwoordigt het recht om gedurende een vastgestelde periode een bepaald aantal (certificaten van) aandelen of obligaties (of in een enkel geval een bepaalde hoeveelheid vreemde valuta's) te kopen tegen een vooraf vastgestelde prijs van de uitgevende instelling die ze beschikbaar heeft gesteld.

De risico's die zijn verbonden aan warrants zijn vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van callopties. Warranteigenaars

kunnen hun volledige inleg verliezen wanneer hun warrant waardeloos afloopt op de vervaldatum. Volatiliteit & liquiditeit: warrants kennen vaak een heel volatiel koersverloop en zijn soms beperkt verhandelbaar. Emittent: de solvabiliteit van de uitgever is belangrijk. Indien deze zijn verplichtingen niet kan nakomen wordt de warrant waardeloos.

Turbo's, Speeders, Sprinters

Een turbo is een beleggingsproduct dat beleggers de mogelijkheid geeft met een hefboom te beleggen in verschillende onderliggende waarden zoals aandelen, beursindices, valuta, obligaties, grondstoffen en beleggingsfondsen. Een turbo is gebaseerd op een onderliggende waarde. Dit kan een aandeel zijn maar ook grondstoffen, valuta, obligaties of indices. Men kan met een turbo speculeren op stijgingen en dalingen. Een turbo long stijgt als de onderliggende waarde stijgt; een turbo short stijgt in waarde als de onderliggende waarde daalt (en omgekeerd). Turbo's worden ook sprinter, speeder of booster genoemd, afhankelijk van de uitgever van de turbo.

Bij aankoop van een turbo long koopt de bank doorgaans de onderliggende waarde aan. Een deel van de kosten voor de onderliggende waarde wordt gefinancierd door de bank; het overblijvende deel betaalt de belegger in de vorm van de waarde van de turbo long. Over het deel dat de bank financiert, betaalt de belegger rente. Dit maakt uitgeven van turbo's interessant voor de bank. Stijgt de onderliggende waarde dan zal de waarde van de turbo long sneller stijgen dan het aandeel; daalt de onderliggende waarde dan zal de waarde van de turbo long sneller dalen. Het kan dus ook zijn dat de investering van de bank in gevaar komt. Daarom heeft de bank in de turbo een veiligheidsmaatregel ingebouwd. Dit heet de stoploss.

Een stoploss (voluit stoploss order) is een order om een belegging te verkopen (of kopen ingeval van een turbo short) op het moment dat de koers van de onderliggende waarde is gedaald (resp. gestegen) onder (resp. boven) een bepaalde prijs. Op het moment dat de belegging wordt verkocht gebeurt dat bestens ('wat de markt ervoor geeft'). Deze maatregel is ook in het voordeel van de belegger: immers de belegger kan door de stop loss nooit meer verliezen dan zijn investering. Als de koersbeweging van de onderliggende waarde dermate abrupt is, bijvoorbeeld bij een flink lagere opening door een winstwaarschuwing, worden de

verliezen beneden het financieringsniveau door de bank genomen. De belegger krijgt dus nimmer te maken met een restschuld. Is de verkoop van een turbo long gerealiseerd tegen een prijs boven het financieringsniveau dan keert de bank na enkele dagen het restant aan de belegger uit (= restwaarde).

Future of Termijncontract

Een future is de Engelse benaming voor een termijncontract. Een future is een verhandelbare overeenkomst tussen koper en verkoper om een bepaalde onderliggende waarde te leveren op een vooraf afgesproken tijdstip in de toekomst, tegen betaling van een overeengekomen prijs. Een opvallend kenmerk bij futures is, net als bij opties, de grote mate van standaardisering. De contractgrootte, onderliggende waarde en de looptijd van de future staan vast.

Zowel de koper als de verkoper gaan een verplichting aan, in tegenstelling tot opties waar slechts de schrijver een verplichting aangaat. Het gaat hierbij dus om een plicht. Dat betekent dat de koop/verkoop altijd doorgaat. De waarde van de future is afhankelijk van de onderliggende waarde. Een future heeft dus altijd betrekking op een onderliggende waarde. Futures kunnen betrekking hebben op grondstoffen (commodity futures) of financiële waarden, zoals aandelen, obligaties, deposito's, schatkistcertificaten, indexen en deviezen (financial futures).

Future optie

Een optie is het recht, niet de plicht, een futurecontract te kopen of te verkopen tegen een vooraf vastgestelde uitoefenprijs. Als trader koop je future opties om te speculeren op een stijging of daling van de prijs van futurecontracten. Je koopt een call future optie als je gelooft dat de onderliggende futureprijs zal stijgen, je koopt een put optie als je denkt dat de onderliggende futureprijs zal dalen.

Volatilitetsrisico: een belegging in futures is speculatief en het risico, alsook de verwachte opbrengst zijn groter dan die van aandelen of obligaties. Een geringe prijsfluctuatie van de onderliggende activa kan onmiddellijk tot een aanzienlijk verlies leiden, met als gevolg een verzoek tot bijstorting in de waarborg van een bedrag dat meer bedraagt dan het oorspronkelijk belegde kapitaal.

Contracts for Difference (CFD's)

CFD's zijn beleggingsinstrumenten, waarmee een belegger kan inspelen op een stijgende of dalende koersbeweging van een aandeel, een index of een andere onderliggende waarde. Met CFD's gaat een belegger een contract aan waarbij hij speculeert op de beweging op een financieel instrument (zoals grondstoffen, beursindices, obligaties, aandelen) tussen de begin- en einddatum van het contract.

De winst wordt gemaakt door de koersschommelingen van het gekozen product. De einddatum van het contract ligt trouwens niet vast, zoals bijvoorbeeld bij opties of futures, maar wordt door de belegger zelf gekozen.

De CFD-handel wordt gekenmerkt door een hoge risicograad. De initiële marge (dekking) is relatief klein in vergelijking met de nominale waarde van het contract. Het hefboomeffect is dus groot. Een kleine beweging in de markt zal proportioneel een veel grotere impact hebben op de effectenrekening. Dit kan in uw voordeel maar ook in uw nadeel werken.

Grondstoffen

Grondstoffen vormen een aparte activaklasse. Tot de grondstoffen behoren o.a. goud, zilver, palladium, platina, koper, zink, aluminium, steenkool, aardgas, petroleum, enz. en ook landbouwproducten als koffie, suiker, tarwe, sojabonen, cacao, palmolie, enz.

Grondstoffen kunnen niet failliet gaat. Er is dan ook geen debiteurenrisico. Grondstoffen geven geen inkomen. De winst dient te komen uit koersappreciatie. Heel wat grondstoffen worden verhandeld op markten buiten de Eurozone. Zij zijn onderhevig aan het wisselkoersrisico. De koersen van grondstoffen kunnen sterk schommelen door economische of politieke omstandigheden.

Valuta of Forex

De Foreign Exchange markt, die ook vaak Forex of FX-markt genoemd wordt, is de grootste en meest transparante financiële markt ter wereld. De Engelstalige term "Foreign Exchange" betekent, het tegelijkertijd kopen van de ene valuta en verkopen van de andere. Valutacontracten kunnen doorlopend verhandeld worden. Er worden doorlopend valutaprijzen geafficheerd vanaf zondagavond tot vrijdagavond.

Valuta's worden verhandeld in paren en daarom worden zo ook op die manier vermeld, met een schuine streep ertussen. De eerste afkorting slaat op de basis, leidende of primary valuta; en de tweede slaat op de "secondary currency".

Vaak wordt een dergelijk paar gevolgd door een 5-cijferig getal, bijvoorbeeld 1,2788. Dit getal slaat op de verhouding tussen de twee valuta. Met andere woorden hoeveel van de ene valuta heb je nodig om de andere te kopen.

Omdat valuta verhandeld worden in paren, is het belangrijk om bij de wijziging van een wisselkoers de valuta te kopen waarvan u denkt dat deze sterker zal gaan worden en de andere juist verkopen.

Er is bij FX-handel het risico verbonden aan de prijsbeweging van het valutapaar dat wordt verhandeld, primair als gevolg van een wijziging van de economische en/of politieke omstandigheden. Een ander risico is het liquiditeitsrisico: Risico als gevolg van verminderde liquiditeit van een valutapaar, gewoonlijk als gevolg van onverwachte wijzigingen in economische en/of politieke omstandigheden. Transacties in vreemde valuta betreffen het handelen met een hefboom van vreemde valuta waarbij IB als tegenpartij optreedt. Wisselkoersen kunnen als gevolg van tal van economische, politieke en andere oorzaken snel veranderen. Door de hefboom en overige risico's, kunt u snel uw gehele inleg die u heeft gestort voor de handel kwijtraken en u kunt zelfs meer verliezen dan uw inleg. U dient zorgvuldig te evalueren of een bepaalde transactie voor u geschikt is, gelet op uw ervaring, doelstellingen, financiële positie en andere relevante omstandigheden.

Voordat u beslist of valutahandel voor u geschikt is, dient u goed op de hoogte te zijn van de volgende punten en deze zorgvuldig te overwegen:

1. Valutahandel vindt niet plaats op een gereglementeerde markt of beurs. IB is uw tegenpartij, wat een direct belangenconflict veroorzaakt.
2. Het handelsplatform is geen beurs. Het is een elektronische verbinding om IB te benaderen. De voorwaarden voor de beschikbaarheid van dit platform worden bepaald door de overeenkomst met IB.
3. Gelden die u specifiek gebruikt voor valutatransacties vallen niet onder enig beleggerscompensatiestelsel.

Short gaan in effecten

Als u short gaat in effecten (aandelen) verkoopt u aandelen zonder deze in bezit te hebben. Later koopt u de aandelen terug. Als de koers is gedaald, heeft u winst gemaakt. Uiteraard geldt omgekeerd dat wanneer de koers is gestegen, u verlies maakt. U kunt zowel intra day (gedurende de dag) als over-night (voor meerdere dagen) short gaan.

Indien een effect waarin u bent short gegaan, stijgt in waarde, dient u meer te betalen voor het sluiten van de positie dan u ontvangen heeft bij het openen van de positie (het short gaan). Het verlies kan hoger oplopen dan uw kapitaal.

Complexe financiële instrumenten

Opties, warrants, futures, CFD's, turbo's en speeders zijn complexe financiële instrumenten die risicovol en speculatief kunnen zijn. Ze moeten bijgevolg altijd worden verhandeld met kennis van zaken en enkel door ervaren beleggers. U dient zich steeds in detail te informeren over de kenmerken en risico's van deze effecten. Gezien het risicovolle karakter, dient u er rekening mee te houden dat u het vermogen dat u belegt in opties, warrants, futures, CFD's, turbo's en speeders alsook het vermogen om de eventuele risico's van deze transacties te compenseren, niet nodig heeft om te voorzien in uw levensonderhoud of voor voorziening van uw pensioen. Het gaat om producten zonder vast of zeker inkomen die al hun waarde kunnen verliezen, met name na de afloop ervan en om instrumenten met een grote hefboomwerking die kan leiden tot een snelle ontwikkeling van nadelige posities.

Ten slotte

In het voorgaande zijn niet alle kenmerken van alle effecten en de daaraan verbonden risico's beschreven.

Bij het kiezen van beleggingen dient u een goede afweging te maken welke effecten binnen uw beleggingsdoelstelling vallen. Aan alle vormen van beleggen zijn in meer of mindere mate risico's verbonden. Met name het schrijven van ongedekte opties, termijncontracten en opties op termijncontracten, en derivaten in het algemeen, kunnen zeer risicovol zijn. Wij raden u aan alleen in deze risicovolle beleggingen te handelen indien dit past binnen uw beleggingsprofiel, u zich terdege bewust bent van de risico's ervan en de (eventuele) verliezen kunt en wilt dragen. Ingeval de kenmerken van de financiële instrumenten die hierboven zijn beschreven (en waarin wordt belegd) afwijken, dient u zich van deze beleggingsrisico's op de hoogte te stellen. Aan alle vormen van beleggen zijn in meer of mindere mate risico's verbonden.

Informatie over de risico's van handelen op margin

Dit hoofdstuk informeert u over een aantal fundamentele feiten over het kopen van effecten en futures op margin, en om u te waarschuwen over de risico's die betrokken zijn bij het handelen op een marginrekening.

- Handelen op margin kan betekenen het aangaan van een transactie waarbij effecten worden gekocht gedeeltelijk op basis van een margin lening die door IB aan u wordt verstrekt, en waarvoor de effecten als onderpand gelden.
- Handelen op margin kan ook betekenen het handelen in producten als futures of opties, waarbij een initiële margin storting wordt gedaan om uw verplichtingen zeker te stellen.

Wanneer u effecten koopt, kunt u de volledige aankoopprijs betalen, of u leent een deel van de aankoopprijs van IB. Als u ervoor kiest gelden van IB te lenen, dient u een margin rekening te openen. De gekochte effecten zijn IB's onderpand voor de lening aan u. Als de effecten of futures contracten op uw rekening in waarde dalen, dan daalt ook de waarde van het onderpand ter dekking van uw lening. Als gevolg kan IB actie ondernemen, waaronder het verkopen van effecten of andere activa op (een van) uw rekening(en) of het geven van een margin call, met als doel het aanhouden van het vereiste vermogen op uw rekening.

Voordat u aandelen, futures of andere producten op een margin rekening handelt, dient u zorgvuldig deze informatie over de risico's van handelen op margin te lezen. Indien u enige vragen of opmerkingen heeft over uw margin rekening dient u contact met ons of IB op te nemen.

U moet begrijpen dat op grond van de overeenkomst met IB, IB over het algemeen geen margin calls zal geven, dat IB uw rekening niet zal crediteren om aan intraday margin vereisten te voldoen, en dat IB over het algemeen zonder voorafgaande kennisgeving posities op uw rekening zal liquideren om aan de margin vereisten te voldoen. Ook heeft u niet de mogelijkheid om te kiezen welke posities worden geliquideerd of om de timing of volgorde van liquidatie te kiezen.

Daarnaast is het belangrijk dat u de risico's verbonden aan het handelen in effecten of futures

op margin volledig begrijpt. Deze risico's zijn, onder andere, de volgende:

- U kunt meer geld verliezen dan u op uw margin rekening heeft gestort. Een daling in de waarde van effecten of futures die op margin zijn gekocht, kan ervoor zorgen dat u additionele middelen naar uw rekening dient over te maken of dat u margin dient te storten om de gedwongen verkoop van die effecten, futures of andere activa op uw rekening(en) te vermijden.
- IB kan de verkoop van effecten of andere activa op uw rekening afdwingen. Als het vermogen op uw rekening onder de margin vereisten komt, of als IB hogere vereisten hanteert, kan IB de effecten of futures of andere activa op één van uw rekeningen bij IB verkopen om het margin tekort op te heffen. Ook zult u verantwoordelijk zijn voor een eventueel tekort op de rekening na een dergelijke verkoop.
- IB kan uw effecten of andere activa verkopen zonder contact met u op te nemen. Sommige beleggers denken ten onrechte dat een onderneming contact met hen moet opnemen om een margin call geldig te laten zijn, en dat de onderneming effecten en andere activa op hun rekening niet kan liquideren, tenzij de onderneming hen eerst heeft gecontacteerd. Dit is niet het geval. IB zal over het algemeen geen margin calls geven en kan onmiddellijk uw effecten of futures zonder kennisgeving verkopen in het geval uw rekening onvoldoende margin heeft.
- U heeft geen recht te kiezen welke effecten of futures of andere activa op uw rekening(en) worden geliquideerd of verkocht om aan een margin call te voldoen. IB heeft het recht te beslissen welke posities worden verkocht om haar belangen te beschermen.
- IB kan haar eigen margin vereisten op elk moment verhogen en is niet verplicht u van tevoren schriftelijk op de hoogte te brengen. Deze veranderingen in het eigen beleid gaan vaak onmiddellijk van kracht. Een gebrek aan voldoende margin in het geval van verhoogde margin vereisten, zal in het algemeen leiden tot liquidatie of verkoop door IB van effecten of futures op uw rekening(en).
- Als IB ervoor kiest een margin call te geven in plaats van de onmiddellijk liquidatie van posities met te weinig margin, heeft u niet het recht op een verlenging van de termijn van de margin call.